

Beoordeling door externen

INTERVIEW MET PROF. DR. G.D. MINDERMAN

Professor Public Governance and Public Law

Director of the Zijlstra Center for Public Control and Governance

Vrije Universiteit Amsterdam

Hoe kijkt de buitenwacht naar Woonbron in het algemeen en naar ons jaarverslag in het bijzonder? Wij vroegen het aan professor Minderman. Zijn aandachtsgebied is gericht op bestuurlijke ontwikkelingen in het Nederlandse middenveld van non-profitorganisaties, tegen de achtergrond van internationale governancetheorieën.

‘Uit het jaarverslag alsook uit de vraag om externe reacties hierop, blijkt goede verantwoording en de wens om te blijven verbeteren.’

Een eerste reactie met daarbij de aanvulling dat externe verantwoording verder gaat dan een jaarverslag. Verantwoording is een continu aandachtsgebied. Dat laat onverlet dat het jaarverslag van Woonbron op een open en transparante manier is beschreven.

Volgens Minderman zijn er vier invalshoeken waaraan een goed jaarverslag moet voldoen:

- de geleverde kwaliteit
- de prijs ten opzichte van de prestatie
- waarom welke activiteiten met wie worden ondernomen
- sterkte-zwakteanalyse

Juist deze laatste invalshoek ontbreekt in de meeste jaarverslagen. Ik zie dat Woonbron wel deze weg is ingeslagen. Een sterk punt is dat nadrukkelijk ook zaken worden beschreven die anders zijn uitpakket dan was voorgenomen. Daarmee is het nog niet overal helder waar de zwakke punten zitten. De winst kan nog behaald worden door nog nadrukkelijker te verklaren welke zwakke punten moeten worden opgepakt. Een lezer zal die vraag stellen bij alle onderdelen waar de realisatie lager is uitgevallen dan de doelstelling. Een ‘zelf-kritische verantwoording’ kan die vraag voor zijn.

Door de brede taakopvatting komt veel van het gerealiseerde voort uit samenwerking met ketenpartners en belanghouders. Ik vind dat het jaarverslag nog aan kracht kan winnen door juist ook de sterke en zwakke punten te herkennen bij de partners en te laten herkennen door de partners. Idealiter is wanneer 'het eenrichtingverkeer' uit het jaarverslag gehaald wordt. Daarmee kan de verbinding worden gelegd naar het bredere belang en de waarde die eraan is verbonden. Een prima voorbeeld vind ik het weergeven van de lokale opgave (pag. 14), waarin 'stakeholdermanagement' wordt weergegeven. Winst kan geboekt worden wanneer die ketenpartners worden uitgenodigd ook een reactie te formuleren voor het jaarverslag op de onderdelen waaraan zij een bijdrage hebben geleverd.

De berichtgeving van de Raad van Commissarissen geeft een helder beeld. Wat ik vind ontbreken is een eigen, expliciet toetsingskader. Waaraan meet de RvC het handelen van Woonbron af? Wat is de norm? Dat moet verder gaan dan gevoel en inzicht. Het is een interessante discussie om een gemeenschappelijk kader te ontwikkelen. Het zal geen gemakkelijke discussie zijn, maar dat is geen reden voor Woonbron of andere corporaties om die uit de weg te gaan. Inhoudelijk viel de stijging van de vergoeding voor de RvC op ten opzichte van 2008, zonder dat daar een uitleg over is gegeven.

Woonbron laat in het jaarverslag veel cijfers zien. De kunst is altijd om de kwantitatieve cijfers met kwalitatieve gegevens in balans te houden. Woonbron is daarin op de meeste onderdelen goed geslaagd. Een voorbeeld waar ik als lezer tegenaan liep, is de waardering over ervaren zeggenschap. Die elementen zijn lastig meetbaar, wordt ook door Woonbron aangegeven, maar de cijfers worden wel gepresenteerd, evenals de ongewijzigde doelstelling. Het gevaar is dan dat het gebruik van formats ten koste gaat van de dynamiek.

Jaarverslagen worden vooral ook gebruikt om de financiële positie te beoordelen. Ik heb waardering voor de financiële verantwoording. Tegelijkertijd krijg ik niet altijd inzicht of een situatie nu een probleem is of niet. Als voorbeeld het resultaat uit gewone bedrijfsvoering en de mutatie in de bedrijfswaarde. Een toelichting hierop kan meer inzicht geven.

Mijn overall beeld is dat Woonbron met haar jaarverslag veel inzicht geeft in haar handelen. Goede verantwoording en het verder verbeteren daarvan blijkt zowel uit het jaarverslag als door de vraag om een externe reactie.